

Araştırma Makalesi

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Karşılaştığı Sorunlar ve Devir Planlaması: Avrupa Birliği Projesi Kapsamında Bir Alan Araştırması

The Challenges that Small and Medium Sized Enterprises Face and Succession Planning: A Field Research in the Scope of an EU Project

Alper GÜZEL

Gazi Üniversitesi
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu
Ankara, Türkiye
orcid.org/0000-0003-0492-7500
guzel@gazi.edu.tr

Seyhan FIRAT

Gazi Üniversitesi
Teknoloji Fakültesi
Ankara, Türkiye
orcid.org/0000-0003-3649-0999
sfirat@gazi.edu.tr

Bülent ELBASAN

Gazi Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Ankara, Türkiye
orcid.org/0000-0001-8714-0214
bulentelbasan@gmail.com

Özet

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler ekonomik büyüme ve sürdürülebilir kalkınma açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. Ayrıca KOBİ'ler ülke ekonomilerinde %99'dan fazla bir alanı kaplamaktadır ve istihdama büyük katkı sağlamaktadır. KOBİ'lerin yaşamlarını sürdürebilmeleri ise birçok faktöre bağlıdır. Devir planlaması KOBİ'lerin bir sonraki nesle iş transferinin yapılabilmesi ve dolayısıyla KOBİ'nin yaşamının devam etmesi adına oldukça önemlidir. Bu çalışma Avrupa Birliği Erasmus+ KA2 Yetişkin Eğitimi programı kapsamında desteklenen Intogeneration projesi kapsamında Türkiye, Almanya, İspanya, Bulgaristan ve Yunanistan'da gerçekleştirilen alan araştırmalarında Türkiye alan araştırması sonuçlarını paylaşmak amacıyla yapılmıştır. Yapılan alan araştırması ile KOBİ'lerin karşılaştıkları iç ve dış sorunları belirlemek, aile şirketlerinin bir sonraki kuşağa geçişlerde devir planlaması hakkındaki mevcut durumlarını ve görüşlerini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Araştırma amaçlarını gerçekleştirmek için literatürdeki çalışmalar, uzman ve akademisyen görüşleri ile birlikte proje ortaklarının yapmış olduğu odak grup çalışmalarının ardından 22 sorudan oluşan anket formu geliştirilmiştir. Anket uygulaması yüz yüze ve çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir. Ankara ilinde

Önerilen Atıf/ Suggested Citation:

Güzel, A., Fırat, S., Elbasan, B. (2018). Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Karşılaştığı Sorunlar ve Devir Planlaması: Avrupa Birliği Projesi Kapsamında Bir Alan Araştırması, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 10 (4), 1298-1320.

gerçekleştirilen alan araştırması sonucunda toplamda 387 kişi anket formunu doldurmuş fakat 110 anket eksik veya hatalı doldurulduğu için değerlendirme dışı bırakılmıştır. Toplanan veriler kodlanarak analize uygun hale getirilmiştir. Analiz sonucunda frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmış ve kategorik verilerin kıyaslanmasında Pearson Ki Kare testi kullanılmıştır. KOBİ'lerin en sık karşılaştığı sorunların başına fiyat rekabetinin ve kalifiye personel ihtiyacının geldiği görülmüştür. Ayrıca KOBİ'lerin büyük çoğunluğunun devir planlaması yapmadığı ve bir sonraki nesle iş transferi yapmakla ilgili herhangi bir hazırlıklarının olmadığı görülmüştür. Devir planlaması ile ilgili farkındalığın artırılmasına yönelik faaliyetlerin düzenlenmesi ve bu konuya eğitim programlarında daha geniş yer verilmesi önerilebilir.

Anahtar kelimeler: KOBİ, Intogeneration projesi, devir planlaması, iş transferi, KOBİ eğitimi, Erasmus+

Gönderme Tarihi 9 Ekim 2018; **Revizyon Tarihi** 20 Aralık 2018; **Kabul Tarihi** 25 Aralık 2018

Abstract

Small and Medium Sized Enterprises (SMEs) have a very significant importance in terms of sustainable development and economic growth. In most countries', SMEs cover a field more than %99 percent in all enterprises and they also make a great contribution to the employment but most cannot transfer the business to the next generation as their survival depends on many factors. At this point, succession planning is one of the most important factor that supports making business transfer to next generation and for SMEs' survival. This paper aims to share the Turkey results of the field research findings which was implemented through Turkey, Germany, Spain, Greece and Bulgaria. The field research in different countries aims to identify the internal and external challenges that SMEs face and to evaluate the current status and views of SMEs about succession planning. In order to achieve the research objectives, a questionnaire form that includes 22 items was developed by reviewing literature, considering the views of academicians, and making focus group meetings by the Project partners. The questionnaires were implemented in Ankara province by using online channels and face to face reviews. In total, 387 responses were collected but 110 of them were not considered as they have not been correctly filled. Totally, 277 questionnaire forms were considered for the analysis. The collected data was coded by the researcher, and frequency and percentage distribution were calculated. Pearson Chi-Square was implemented for the comparison of categorical data. According to research findings, it is found that the most frequent challenges that SMEs face are the price competition and the need for qualified employee. In addition, it was observed that the majority of SMEs did not make any succession plan and they did not have any preparations for transferring business to the next generation. It is recommended to organize activities to increase awareness about succession planning and to give a broader scope to this subject in training programs.

Keywords: SMEs, Intogeneration project, succession planning, business transfer, SME training, Erasmus+

Received 9 October 2018; **Received in revised form** 20 December 2018; **Accepted** 25 December 2018